

Afgørelser – Reg. nr.: 02101.00

Fredningen vedrører: Brejning Jættestue

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

06-01-1954

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

REG. NR. 2101

6/1 - 54

Vedt. + Reg. u. l. u.

U d s k r i f t

af

kendelsesprotokollen for Fredningsnævnet for Hingebing Amtsrådskreds.

Aar 1954 den 6/1 blev i sagen:

N.A.F. 38/1953

Spørgsmål om fredning af en
jættestues oagivelser.

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Ved skrivelse af 8. august 1953 til Fredningsnævnet for Hingebing Amtsrådskreds har Nationalmuseet begært frednings sag rejst vedrørende oagivelserne af nedenævnte jættestue. Af skrivelsen skal anføres følgende:

"I dette forår blev der på en ejendom på Brejninggårds mark, på matr.nr. 1hr af Brejninggård, Brejning sogn, Bølling herred, tilhørende boelsmand Mads Sørensen (kaldet Bakgaard), i en lav overpløjet høj påtruffet en oldtidsgrav, der ved Nationalmuseets undersøgelse i de sidste par måneder viste sig at være en jættestue. Det anselige og for sin egen ganske enestående oldtidsminde er nu efter den arkæologiske undersøgelse blevet restaureret og fremtræder derefter som et stort, af 8 vægtige stenblokke sat kammer, hvorfra en smalle gang, sat af 6 sten, fører ud gennem den lave jordhøj; der er ingen overliggere over kammer og gang; selve højen er omgivet af 44 randsten.

Foruden selve jættestuen med højen - der direkte omfattes af

fredningsloven - ønskes fredet en strimmel jord udenom mindesmærket, på 1 1/2 - 2 m fra randstenene, bortset fra terrænet ud for gængen, hvor fredningen må udstrækkes til en bredde af 3 1/2 m. Det samlede areal, der således berøres af fredningen, og hvorfor der søges om erstatning udgør ca. 140 m². Det fredede område vil blive indhegnet, antagelig med et elektrisk hegn."

Den 12. september 1953 afholdt mannet åstedesforretning. Tilstede under denne var ejeren af matr.nr. 149 Brønjingsgaard, Brøjning sogn, fornævnte Hads Sørensen kaldet Bakgaard. Jættestuen, der fandtes at svare til den foran gengivne beskrivelse, er beliggende ca. 30 meter fra det nordlige skel midt på en mark, hvor dens tilstedeværelse skønnes at være til ikke ringe gavn for dyrkningen. Hads Sørensen fremsatte følgende forligstilbud: Han afgiver til fredning det på vedhæftede rids med rødt skraverede areal og giver almenheden adgang hertil ad den ligeledes på ridsen angivne 3 meter brede markvej og 1 meter brede sti. Han forpligter sig til at opsætte inden den 1. januar 1954 et af mindst 15 solide træpæle bestående hegn placeret i yderkanten af arealet, som vist på ridsen - hvilket hegn forsynes med en enkelt, i græsningsperioden strømførende tråd, der anbringes på en sådan måde, at kreaturer hindres adgang til det til fredning tilbudte areal. Han og efterfølgende ejere påtager sig for egen regning at holde hegnet forsvarligt vedligeholdt, hvorhos han og efterfølgende ejere forpligter sig til at give almenheden adgang til det pågældende areal ad lige nævnte markvej og sti med at der tillades dem at opkræve hver person et mindre af fredningsnavnet fastsat beløb. Børn under 15 år får ikke adgang uden i følge med en voksen.

Det fremsatte forligstilbud er betinget af, at der ydes ejeren en erstatning på 500 kr. samt at der ydes ham et vederlag, engang for alle, på 60 kr. for at bekoste og opsætte hegnet.

Nationalmuseet har i skrivelse af 24. september 1953 givet udtryk for at forligstilbudet tilfredsstillende museets ønsker.

Fredningsnævnet har i medfør af naturfredningslovens § 2 modtaget det fremsatte forligstilbud, således også at der bl.a. ydes ejeren den heri omtalte erstatning, under hensyn til, at der ved forliget pålægges ejeren en ulempe, der går ud over hvad en ejer ifølge nævnte bestemmelses 1ste pkt. findes at burde tåle, hvilken ulempe næppe vil kunne blive erstattet fuldt ud gennem det adgangsgebyr ejeren har ret til at opkræve, og som ikke må overstige 50 øre pr. person.

Det fredede areal - herunder jættestuen - skal stedsse henligge i sin nuværende tilstand. Der må således ikke foretages beplantning på arealet, der

heller ikke må benyttes til græsningsareal, oplagsplads eller lignende.
Der tillægges Nationalmuseet og fredningsmuseet hver for sig påtaleret.

Den nævnte erstatning på 500 kr. udredes med halvdelen af
Statskassen og halvdelen af Amtsfonden.

Heroverende kendelse vil være at tinglyse på ovennævnte ejendoms
blad i tingbogen, f.s.v. ang. adgangsvejen og pligten til opætning og
vedligeholdelse af hegnet under respekt af tidligere lyse pantehæftelser
og byrder, f.s.v. angår kendelsen iøvrigt forud for sådanne jvf. natur-
fredningslovens § 2 pkt. 1 og 2.

T h i b e s t e m m e s :

Den på ejendommen matr.nr. 14r Bregning Hovedgaard, Bregning
sogn, beliggende jettestue med nærmeste omgivelser, hvorom henvises til
vedhæftede rids, underkastes naturfredning af ovenfor angivne indhold.
Med hensyn til adgangsvej m.v. samt påtaleret henvises til det ligeledes
ovenfor anførte.

H. Richter.

J. Hansen.

Søren Kjærgaard.

Rigtig afsluttet

3/1 54
Søren Kjærgaard